

Datum: 30-11-2022

Betreft: Consultatie concept Wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdzorgaanbieders

Betaalbaarheid en doelmatigheid van de zorg belangrijk

De Federatie Landbouw en Zorg heeft met belangstelling het concept voor het Wetsvoorstel Integere bedrijfsvoering zorg- en jeugdzorgaanbieders (Wibz) gelezen. Uiteraard vinden ook wij dat betaalbare zorg en jeugdhulp en de doelmatige besteding van zorg- en jeugdhulpgeld geborgd moet worden en dat excessen en onrechtmatig handelen moet worden voorkomen en bestreden. We zien echter ook dat het wetsvoorstel waarschijnlijk onbedoelde gevolgen heeft en op een aantal punten onvoldoende duidelijk is. Hiervoor vragen we namens ruim 1300 zorgboerderijen aandacht in deze reactie.

Onbedoelde gevolgen wetsvoorstel

Ons inziens leidt het wetsvoorstel tot een forse stijging van administratieve lasten (zie punt I) voor zorgaanbieders die geen rechtspersoonlijkheid bezitten (zoals eenmanszaken, personenvennootschappen, personenmaatschappen). In de zorglandbouw is het grootste deel van de zorgaanbieders op deze manier georganiseerd. Deze lastenverzwaring stapelt zich bovenop de extra lasten op basis van eerdere wet- en regelgeving (zoals Wet zorg en dwang, Wet toetreding zorgaanbieders, Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg), Regeling openbare jaarverantwoording Wmg) die kleinschalige aanbieders relatief zwaarder treft dan grote aanbieders. Daarnaast is er onvoldoende rekening gehouden met bedrijven die, zich naast zorgverlening, ook bezighouden met andere bedrijfsactiviteiten, zoals de landbouw. Dit leidt tot belemmeringen en onduidelijkheden in de praktische toepassing en uitvoering van de wet. (zie punt II en II)

Deze stapeling van lasten, de uitvoeringsproblemen en onzekerheden in de dagelijkse praktijk leiden er toe dat zorgboeren in toenemende mate overwegen te stoppen met het bieden van zorg, waardoor een deel van de 30.000 cliënten in de zorglandbouw hun zorgplek kwijt raakt in een zorglandschap dat gekenmerkt wordt door schaarste en wachtlijsten.

I. Administratieve lastenverzwaring voor niet rechtspersonen niet proportioneel

In artikel 40c wordt geregeld dat besluitvorming alleen kan plaatsvinden als er geen direct of indirect persoonlijk belang is. In het geval dat er wel een persoonlijk belang is, moet de besluitvorming worden overgedragen. Wanneer het overdragen van de beslissing niet mogelijk is, moeten de afwegingen in de besluitvorming schriftelijk worden vastgelegd.

De definitie van bestuurder (onder artikel 1 onderdeel y) is niet voldoende duidelijk. Welke groep bestuurders wordt bedoeld met *bestuurders van organisatorische verbanden van zorgaanbieders*? Worden hier ook eigenaren/ vennoten in een familiebedrijf, zoals een man-vrouw vennootschap of familiemaatschap, bedoeld? Door deze brede en niet eenduidige definitie van bestuurders kunnen ook eigenaren van een niet rechtspersoon worden beschouwd als bestuurder en wordt het besturen van eenmanszaken, personenvennootschappen en een personenmaatschappen praktisch onmogelijk door de grote hoeveelheid schriftelijke verantwoording. In verband met de hoofdelijke

aansprakelijkheid binnen deze rechtsvormen is er altijd sprake van een persoonlijk belang. In deze situatie kan er dus geen enkele beslissing meer worden genomen zonder deze over te dragen of de overwegingen schriftelijk vast te leggen. Verantwoording van elk besluit leidt tot een enorme administratieve lastenverzwaring. Hierbij is het bovendien de vraag óf deze schriftelijke last daadwerkelijk bijdraagt aan en in verhouding staat tot het beoogde doel, integere besluitvorming. De Federatie adviseert daarom om verduidelijking van de definitie bestuurder waarbij natuurlijke personen voor wiens rekening en risico de zorg wordt verleend niet gelijk gesteld worden met bestuurders van rechtspersonen en voor deze groep te zoeken naar een meer proportionele oplossing.

II. Verbod op winstuitkering onduidelijk / niet passend voor bedrijven met meerdere bedrijfsactiviteiten

Binnen de zorglandbouw hebben zorgaanbieders naast inkomsten uit zorg ook inkomsten uit andere bedrijfsactiviteiten zoals de landbouw. Dit geldt ook voor andere kleinschalige aanbieders met nevenactiviteiten. Het gaat hierbij ook om situaties waarbij zorgverlening slechts een beperkt deel is van de totale omzet, soms zelfs (veel) minder dan 10%. Binnen het wetsvoorstel is hier geen rekening mee gehouden, hierdoor zouden deze bedrijven (zowel rechtspersonen als natuurlijke personen) winst uit hun overige activiteiten niet (meer) mogen uitkeren. Dit lijkt ons disproportioneel, en heeft een onbedoeld en onwenselijk effect op deze gemengde bedrijven. Winst uit overige bedrijfsactiviteiten zou uitgezonderd moeten worden van het verbod op winstuitkering in de zorg, zoals bedoeld in het wetsvoorstel, door dit te verduidelijken in de definitie (artikel 1 onderdeel w) of een toevoeging bij de uitzonderingen genoemd in artikel 40e.

III. Consequentie van verbod op winstuitkering onduidelijk bij bedrijfsopvolging en bedrijfsbeëindiging

Boerderijen zijn voor het overgrote deel familiebedrijven met vastgoed, landerijen, materiaal en vee die door de investering vanuit familiekapitaal zijn opgebouwd. Wanneer de boerderij op enig moment de boerderij openstelt voor cliënten en er zorg wordt verleend, worden de artikelen die de Wibz aan de Wmg toevoegt van toepassing, ook het verbod op winstuitkering. Het is onduidelijk wat dit betekent voor eventuele opbrengsten, inclusief overwaarde, uit de verkoop van het ingebracht vastgoed en andere middelen bij bedrijfsopvolging en/of beëindiging. Valt dit tevens onder het verbod op winstuitkering? Mede gezien het feit dat Minister Staghouter in zijn brief ¹aan de kamer zorglandbouw als een van de oplossingen/ perspectieven noemt binnen de stikstofproblematiek is dit een zeer belangrijke vraag. Daarnaast is voor veel ondernemers in de zorglandbouw de waarde van het bedrijf en onderliggende vastgoed ook de primaire basis voor de oudedagsvoorziening/het pensioen.

Aanvullende opmerkingen

Tot slot nog enkele opmerkingen die we graag meegeven:

- Een aantal belangrijke elementen zijn nu niet in de Wibz (of Wmg) uitgewerkt, maar zullen op een later moment in een AMvB wordt neergelegd. Hierdoor is het nu nog onduidelijk welke categorieën zorgaanbieders wél winst mogen uitkeren. Hoewel uit de Memorie van toelichting blijkt dat het de intentie is om voornamelijk het winstverbod niet uit te breiden t.o.v. het verbod zoals dat nu opgenomen is de Wet toelating zorginstellingen (Wtzi), volgt uit artikel 40e lid 1 wel een algeheel winstverbod zolang de AMvB waar aan gerefereerd wordt nog niet van kracht is. De keuze en onderbouwing in de toelichting om dit later in een

---

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2022/06/10/perspectieven-voor-agrarische-ondernemers>

AMvB te regelen kunnen we volgen, maar we pleiten wel voor een mogelijkheid om vóór het in werking treden van de Wibz middels een consultatie te kunnen reageren op de bedoelde AMvB.

- De Federatie landbouw en zorg vindt het goed om te zien dat in het wetsvoorstel rekening gehouden is met het feit dat bij niet rechtspersonen de vergoeding voor de geleverde arbeid pas plaatsvindt na berekening van de winst. Wij verbazen ons er echter over dat in de Memorie van Toelichting onderzoeken van Follow the Money en het rapport van Binnenlands Bestuur als onderbouwing voor de aanleiding van het wetsvoorstel worden aangedragen waarin dit onderscheid niet is gemaakt, waardoor er onjuiste conclusies zijn getrokken, die in het geval van het rapport van Binnenlands Bestuur achteraf ook zijn gerectificeerd.
- Een ander punt waar binnen het wetsvoorstel rekening mee is gehouden, is het onderscheid tussen winst (waarbij opbrengsten nog steeds ten goed kunnen komen van de zorg) en een winstuitkering. Het is belangrijk dit onderscheid te blijven maken omdat winst nodig is voor de opbouw van voldoende liquiditeit en solvabiliteit, zodat financiële tegenslagen kunnen worden opgevangen en de continuïteit van de zorg niet in gevaar komt. Solvabiliteit is om die reden in bepaalde zorgcontracten ook vereist. In de maatschappelijke discussie wordt dit onderscheid tussen winst en winstuitkering veelal niet gemaakt wat leidt tot een vertroebeling in het maatschappelijk debat.
- Artikel 40e kent in het wetsvoorstel twee keer een lid 2, hier lijkt een fout te zijn gemaakt in de vernummering.

Meedenken over oplossingen

De Federatie Landbouw en zorg gaat graag met de overheid in gesprek over passende oplossingen voor de onbedoelde onduidelijkheden en gevolgen van het wetsvoorstel.

